

ХАРКІВСЬКИЙ РЕГІОНАЛЬНИЙ ІНСТИТУТ
ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ
НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ
ПРИ ПРЕЗИДЕНТОВІ УКРАЇНИ

ХАРКІВСЬКА ОБЛАСНА АДМІНІСТРАЦІЯ
ХАРКІВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТСЬКИЙ КОНСОРЦІУМ

doi: 10.34213/mnkongr.2021

**ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ
XXI СТОЛІТТЯ:
ПОГЛЯД У МАЙБУТНЄ**

**ЗБІРНИК ТЕЗ
XXI МІЖНАРОДНОГО
НАУКОВОГО КОНГРЕСУ**

doi: 10.34213/mnkongr.2021

**PUBLIC ADMINISTRATION
OF THE XXIst CENTURY:
LOOKING INTO THE FUTURE**

**COLLECTED THESES
OF THE XXIth INTERNATIONAL
SCIENTIFIC CONGRESS**

Харків
Видавництво *ХарРІ НАДУ*
“Магістр”
2021

Видано за рішенням Вченої ради Харківського регіонального інституту державного управління Національної академії державного управління при Президентіві України, протокол № 4/271-3 від 19 березня 2021 р.

Редколегія: *Л. О. Белова*, д.соц.н., проф., заслужений працівник освіти України, директор ХарРІ НАДУ, президент ГО "Харківський університетський консорціум" (голов. редактор); *Д. В. Карамішев*, д.держупр., проф., перший заступник директора ХарРІ НАДУ (відп. редактор); *В. Ф. Золотарьов*, к.е.н., проф., заступник директора ХарРІ НАДУ з короткотермінового підвищення кваліфікації; *А. О. Кузнецов*, к.держупр., доц., начальник відділу з координації наукової роботи та докторантури ХарРІ НАДУ (відп. секретар); *О. Ю. Амосов*, д.е.н., проф., заслужений діяч науки і техніки України, завідувач кафедри економічної теорії та фінансів ХарРІ НАДУ; *Л. Ю. Величко*, д.ю.н., доц., завідувач кафедри права та європейської інтеграції ХарРІ НАДУ; *В. Б. Дзюндзюк*, д.держупр., проф., завідувач кафедри політології та філософії ХарРІ НАДУ; *В. П. Слагін*, д.держупр., проф., завідувач кафедри соціальної і гуманітарної політики ХарРІ НАДУ; *Ю. О. Куц*, д.держупр., проф., завідувач кафедри регіонального розвитку та місцевого самоврядування ХарРІ НАДУ; *М. А. Латинін*, д.держупр., проф., завідувач кафедри економічної політики та менеджменту ХарРІ НАДУ; *В. М. Мартиненко*, д.держупр., проф., завідувач кафедри державного управління ХарРІ НАДУ; *О. В. Орлов*, д.держ. упр., проф., завідувач кафедри інформаційних технологій і систем управління ХарРІ НАДУ; *П. О. Редін*, к.філол.н., доц., заслужений працівник освіти України, завідувач кафедри української мови ХарРІ НАДУ; *Н. В. Статівка*, д.держупр., проф., завідувач кафедри управління персоналом і економіки праці ХарРІ НАДУ; *К. С. Вацьковські*, д.е.н., проф., завідувач кафедри інформатичних систем Варшавського технологічного університету "Варшавська політехніка" (Польща); *В. М. Шур*, к.пед.н., доц., завідувач кафедри іноземних мов ХарРІ НАДУ; *І. Б. Лутовінова*, заступник начальника відділу комунікацій і міжнародного співробітництва ХарРІ НАДУ.

П88 **Публічне управління XXI століття: погляд у майбутнє** : зб. тез XXI Міжнар. наук. конгресу. – Х. : Вид-во ХарРІ НАДУ "Магістр", 2021. – 544 с. (doi: 10.34213/mnkongr.2021)
ISBN 978-966-390-125-2.

У збірнику тез наукових доповідей, представлених до XXI Міжнародного наукового конгресу "Публічне управління XXI ст.: погляд у майбутнє", висвітлено актуальні питання управління персоналом в умовах формування та розвитку системи публічного управління в Україні, розвитку регіонального управління та місцевого самоврядування на принципах децентралізації владних відносин, економічної політики держави, нові виміри в реалізації соціальної та гуманітарної політики держави, висвітлено роль цифрових технологій інформаційного суспільства і електронного урядування, а також правові проблеми сьогодення у безпеці людини, суспільства, держави.

ISBN 978-966-390-125-2

УДК 351/354

© Харківський регіональний інститут державного управління
Національної академії державного управління при Президентіві України,
2021

<i>Зюзь Ольга Сергіївна. Перспективи розвитку вторинного ресурсокористування на основі кібернетичного принципу зовнішнього доповнення</i>	361
<i>Єрмак Валерій Олександрович. Реформування банківської системи України в умовах децентралізації та євроінтеграції</i>	364
<i>Микитась Ірина Миколаївна. Особливості державної політики у сфері захисту прав споживачів у фінансовій сфері</i>	368
<i>Поліщук Юлія Андріївна. Державна політика “зеленої” економіки на засадах сталого розвитку України</i>	371
<i>Хольченков Микола Олександрович. Особливості бюджетної політики в умовах пандемії</i>	375
<i>Чернявський Костянтин Олександрович. Основні механізми місцевого економічного розвитку для України</i>	378
<i>Шуванов Андрій Романович. Формування та реалізація структурної політики в Україні</i>	381

ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ ЗАХИСТУ ПРАВ ЛЮДИНИ ОРГАНАМИ ПУБЛІЧНОЇ ВЛАДИ

<i>Клімова Світлана Миколаївна. Прозорість публічних фінансів</i>	384
<i>Білоконь Михайло Вячеславович. Політична відповідальність за реалізацію публічної політики в ЄС під час криз</i>	386
<i>Дубовик Катерина Євгенівна. Імплементация європейського досвіду щодо здійснення соціально-правового захисту дітей, які стали жертвами насилля</i>	390
<i>Калінкіна Наталія Володимирівна, Герасименко Анна Григорівна. Реалізації національних інтересів України в умовах глобалізації</i>	394
<i>Ковальова Тетяна Володимирівна, Дашкова Кристина Сергіївна. Теоретичні аспекти інституціалізації прав людини в контексті взаємодії органів публічної влади з громадськістю</i>	397
<i>Мирна Надія Володимирівна. Основні напрями організаційно-правового забезпечення співробітництва між Україною та Європейським Союзом у сфері юстиції, свободи та безпеки</i>	400
<i>Мухамеджанова Аліна Равілівна. Удосконалення кадрової роботи в податкових органах України з урахуванням європейського досвіду</i>	403
<i>Ревенко Тетяна Вікторівна, Ревенко Олена Вікторівна. Особливості державної політики України щодо інформування громадян про євроінтеграцію</i>	407

Ревенко Тетяна Вікторівна,

к. держ. упр., провідний фахівець відділу з координації наукової роботи та докторантури Харківського регіонального інституту державного управління Національної академії державного управління при Президентові України, м. Харків, Україна;

Ревенко Олена Вікторівна,

к.е.н., доц., доцент кафедри економіки підприємства та організації бізнесу Харківського національного економічного університету імені С. Кузнеця, м. Харків, Україна

ОСОБЛИВОСТІ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ ЩОДО ІНФОРМУВАННЯ ГРОМАДЯН ПРО ЄВРОІНТЕГРАЦІЮ

Європейський вибір України задекларовано у відповідних нормативно-правових актах. Зокрема, у Законі України “Про засади внутрішньої і зовнішньої політики” одним з ключових елементів зовнішньополітичної діяльності з метою вступу України до ЄС у майбутньому визначено курс нашої країни на зближення з Європейським Союзом у політичній, економічній та правовій сферах [4].

Проте, недостатність інформування населення з даного питання та, як наслідок, недовіра громадян до правильності такого вибору, є одним із факторів, який перешкоджає успішному проведенню євроінтеграційної політики в нашій державі.

Виклики сьогодення, з якими зіштовхнувся Європейський Союз (пандемія COVID-19, приєднання нових членів, “Брекзїт”, розширення єврозони та ін.), потребують постійного моніторингу з подальшим детальним вивченням, висвітленням і тлумаченням.

Цю думку поділяє й Г. Ю. Хлистун, який наголошує, що важливим фактором у контексті реалізації офіційного курсу України на поглиблення зв'язків та зближення з країнами Європейського Союзу є питання інформування громадськості про євроінтеграційні процеси для забезпечення підтримки даного явища з боку громадянського суспільства [8].

Взагалі, інформаційна політика держави у сфері, що досліджується, є однією з важливих складових інформаційно-аналітичного забезпечення євроінтеграційних процесів всередині країни. Відповідно до Закону України “Про інформацію”, державна інформаційна політика визначається як комплекс певних дій держави щодо отримання, застосування, розповсюдження та збереження інформації. Тож одними з першочергових напрямів цієї політики є надання доступу та рівних можливостей громадянам до вироблення, збору, отримання, збереження та розповсюдження інформації; розвиток

інформаційного суспільства та забезпечення інформаційної безпеки в країні; гарантування прозорості дій державних установ; розвиток міжнародного співробітництва в галузі інформації та вступ України до світового інформаційного простору [6].

Серед основних документів, які визначають державну політику щодо інформування громадян про євроінтеграцію можна назвати такі:

– по-перше, з 2004 по 2011 р. в нашій країні функціонували дві державні програми інформування населення країни щодо питань європейської інтеграції України – Указ Президента України від 13.12.2003 р. № 1433 “Про державні програми з питань європейської та євроатлантичної інтеграції України на 2004–2007 роки” [3] та Постанова Кабінету Міністрів України від 02.07.2008 р. № 594 “Про затвердження Державної цільової програми інформування громадськості з питань європейської інтеграції України на 2008–2011 роки” [5]. Відсутність бюджетних коштів, чіткої та адекватної системи моніторингу реалізації завдань цих програм, а також брак ефективної взаємодії між владою та громадськістю стали гальмом на шляху виконання вказаних програм;

– по-друге, ухвалена Урядом “Концепція реалізації державної політики у сфері інформування та налагодження комунікації з громадськістю з актуальних питань європейської інтеграції України до 2017 року” [1] (далі – Концепція) та “План заходів щодо виконання Концепції” [2]. (далі – План), який став її доповненням. Концепція була покликана сприяти розумінню українцями євроінтеграційних процесів та забезпеченню постійного високого рівня підтримки громадянами визначеного зовнішньополітичного курсу країни. Передбачалося, що реалізація Концепції надасть можливість створити певне інформаційне середовище, популяризувати євроінтеграційну тематику серед населення та підвищити рівень підтримки цього зовнішньополітичного курсу. План містить конкретні дії щодо виконання Концепції, а саме: проведення соціологічних опитувань населення щодо рівня підтримки громадянами процесів євроінтеграції; трансляція програм на євроінтеграційну тематику аудіовізуальними засобами масової інформації; організація міжнародних конференцій з євроінтеграційних питань; створення і трансляція короткометражного відеоматеріалу про ЄС та співпрацю України з ЄС; проведення змагань серед представників ЗМІ на найкращий матеріал з євроінтеграційної тематики тощо. Проте конкретні дії, на жаль, залишилися лише на папері. Скорочення видатків на виконання державних програм завів у “глухий кут” питання виконання й цих двох документів;

– по-третє, Стратегія комунікації у сфері європейської інтеграції на 2018 – 2021 роки, затверджена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 25.10.2017 р. № 779-р [7] (далі – Стратегія). Основною метою Стратегії є утвердження в українському суспільстві свідомої підтримки членства України в ЄС, інтеграції в європейський економічний, культурний та політичний простір та здійснення процесу внутрішніх реформ і перетворень у бік більш вільного, справедливого, демократичного, успішного і прозорого суспільства. Створення стабільної проєвропейської більшості в українському суспільстві, підвищення рівня поінформованості широких верств населення про можливості та перспективи, які відкриває для держави Угода про асоціацію та інші документи у сфері взаємної співпраці; підвищення рівня поінформованості широких верств населення про європейські цінності та стандарти, а також протидія дезінформації, спрямованої на дискредитацію відносин України з ЄС та майбутнього членства України в ЄС – все це названо в Стратегії її комунікаційними цілями. До цільової аудиторії Стратегії включено як громадян, що проживають в Україні (внутрішня аудиторія), так і громадян держав – членів ЄС та українську громаду за кордоном (зовнішня аудиторія). Залишається тільки сподіватися, що хоча б Стратегія не стане “красивим документом лише на папері”.

Тож, здебільшого декларативний характер вищевказаних документів, які визначають державну політику щодо інформування громадян про євроінтеграцію, актуалізує ряд проблем, серед яких і недостатній рівень свідомої підтримки українцями процесу європейської інтеграції; й наявність дисбалансу в різних регіонах нашої країни рівня підтримки населенням зовнішньополітичного курсу на європейську інтеграцію; це й існування реальних ризиків зменшення рівня підтримки громадянами обраного курсу та ін.

Зазначимо, що більшість дослідників цієї проблематики першочергову роль в інформаційно-аналітичному забезпеченні відводять засобам масової інформації. Причому, стійким є переконання щодо недостатньої обізнаності самих фахівців (тих, яким відводиться роль інформаторів) у питаннях європейської інтеграції. У результаті переважна більшість матеріалів, що висвітлюються засобами масової інформації є інформаційними, а не аналітичними через недостатній рівень розуміння аспектів євроінтеграційних процесів медіа працівниками, в першу чергу журналістами-практиками.

Слід також звернути увагу на те, що інформаційному забезпеченню євроінтеграційних процесів в Україні може сприяти такий комунікаційний канал, яким є соціальна реклама. Саме завдяки

ефективному використанню її технологій можна найяскравіше, доступною мовою донести до цільової аудиторії цінності та права Європейського Союзу, всі переваги обраного курсу, чим повернути довіру громадян до правильності такого вибору та ін. На жаль, у нашій країні соціальній рекламі ще не приділяється належної уваги.

Підсумовуючи зазначимо, що, незважаючи на існування в українському правовому полі низки нормативних документів, які регулюють дані процеси, на наявність узгодженої інформаційної політики з просування ідей європейської інтеграції України, все таки ефективність вживаних заходів є вкрай низькою. Як наслідок, відсутність чіткого розуміння зовнішньополітичних процесів як громадянами, що проживають в Україні (внутрішня аудиторія), так і серед міжнародної спільноти (зовнішня аудиторія). На нашу думку, на ефективність цієї діяльності може позитивно вплинути соціальна реклама.

Список використаних джерел

1. Концепція реалізації державної політики у сфері інформування та налагодження комунікації з громадськістю з актуальних питань європейської інтеграції України до 2017 року, затв. розпорядженням Кабінету Міністрів України від 27.03.2013 р. № 168-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/168-2013-%D1%80#Text> (дата звернення: 13.03.2021).
2. План заходів щодо виконання Концепції реалізації державної політики у сфері інформування та налагодження комунікації з громадськістю з актуальних питань європейської інтеграції України на період до 2017 року, затв. розпорядженням Кабінету Міністрів України № 754-р від 18.09.2013 р. URL: <http://oblrada.kharkov.ua/ua/press-center/news/10071-zatverdzheno-plan-zahodiv-vykonannya-kontseptsiyi-realizatsiyi-derzhpolityky-u-sferi> (дата звернення: 13.03.2021).
3. Про державні програми з питань європейської та євроатлантичної інтеграції України на 2004–2007 роки : Указ Президента України від 13.12.2003 р. № 1433. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1433/2003#Text> (дата звернення: 13.03.2021).
4. Про засади внутрішньої і зовнішньої політики : Закон України від 01.07.2010 р. № 2411-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2411-17#Text> (дата звернення: 13.03.2021).
5. Про затвердження Державної цільової програми інформування громадськості з питань європейської інтеграції України на 2008–2011 роки : Постанова Кабінету Міністрів України від 02.07.2008 р. № 594. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/594-2008-%D0%BF#Text> (дата звернення: 13.03.2021).
6. Про інформацію : Закон України від 02.10.1992 р. № 2657-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12#Text> (дата звернення: 13.03.2021).
7. Стратегія комунікації у сфері європейської інтеграції на 2018 – 2021 роки, затв. розпорядженням Кабінету Міністрів України від 25.10.2017 р. № 779-р. URL: <https://tarutino-rda.odessa.gov.ua/vropejska-ta-vroatlantichna->

ntegracya/ukrana-s/rozporyadzhennya-kabnetu-mnstrv-ukrani-vd-25102017-779-r-pro-shvalennya-strateg-komunkac-u-sfer-vropejsko-ntegrac-na-2018-2021-r/ (дата звернення: 13.03.2021).

8. Хлистун Г. Ю. Українські ЗМІ в контексті євроінтеграції: плюси та недоліки роботи. Actual problems of international relations. Release 122 (part II). 2014. С. 4–14. URL: <http://journals.iir.kiev.ua/index.php/apmv/article/viewFile/2463/2195>.

Савченко Ілля Григорович,

к. держ. упр., доц., доцент кафедри маркетингу, менеджменту та торговельного підприємництва Харківського торговельно-економічного інституту Київського національного торговельно-економічного університету, м. Харків, Україна

НАПРЯМИ ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДЕРЖАВНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ

На сучасному етапі цивілізаційних змін розпочато новий етап науково-технічної революції, специфічною особливістю якого слугує проникнення до всіх сфер життя інформаційно-комунікаційних технологій. Ці технології змінюють весь устрій життя людей. Водночас вони створюють фундамент і матеріальну базу для завершення формування інформаційного суспільства, яке характеризуватиметься якісно новим політичним, соціальним, економічним і культурним розвитком [1; 2].

Можемо констатувати, що повсюдно спостерігаються такі тенденції, як: трансформація під впливом інформаційно-комунікаційних технологій всіх інститутів суспільства і галузей діяльності; прогрес у всіх сферах розроблення, виробництва та використання сучасних технологій; прагнення до формування розвиненого інформаційної середовища, адекватного завданням соціально-економічного розвитку країни; забезпечення гарантованого рівноправного доступу населення до інформаційних ресурсів; спроби підготувати громадян, громадські інститути, бізнес та органи державної влади різних рівнів до існування й роботи в умовах зміненого суспільства.

Спираючись на міжнародний досвід формування інформаційного суспільства, в межах Стратегії інформаційного забезпечення державної безпеки можна виокремити чотири ключові напрями: підвищення ефективності системи держуправління; забезпечення доступності інформаційно-комунікаційної інфраструктури; створення інформаційного середовища для подальшого розвитку суспільства в соціально-економічній і культурній сферах; удосконалення

Наукове видання

**ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ
XXI СТОЛІТТЯ:
ПОГЛЯД У МАЙБУТНЄ**

**ЗБІРНИК ТЕЗ
XXI МІЖНАРОДНОГО
НАУКОВОГО КОНГРЕСУ**

Відповідальний за випуск к.держ.упр., доц. *А. О. Кузнецов*

Редактор *М. М. Сорокун*
Комп'ютерна верстка *І. М. Меркушева*
Дизайн обкладинки *В. В. Богатова*

Підписано до друку 20.04.2021. Формат 60x84 ¹/₁₆. Папір офсетний.
Гарнітура тип Century Schoolbook. Друк офсетний. Ум. друк. арк. 31,83.
Обл.-вид. арк. 32,5. Тираж 200 прим.

Викладені в тезах думки та пропозиції не обов'язково збігаються з точкою зору редакційної колегії. Відповідальність за достовірність інформації в тезах, точність назв, прізвищ і цитат несуть автори. Видавництво зберігає право на незначну літературну редакцію текстів та скорочення зі збереженням авторського стилю. Надані матеріали не повертаються і не можуть бути надруковані в інших наукових журналах. У разі виявлення плагіату відповідальність несуть автори наданих матеріалів.

Видавництво Харківського регіонального інституту державного управління
Національної академії державного управління при Президенті України "Марістр".
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 1654 від 19.01.2004 р.
61001, м. Харків, просп. Московський, 75, тел. (057) 732-32-55,
e-mail: ond41@ukr.net

Віддруковано з оригінал-макета у друкарні "Тім Пабліш Груп"
61124, м. Харків, вул. Достоевського, 16, тел. (067) 977-56-47,
e-mail: tpgtim@gmail.com
www.tpg.in.ua